

HET DAGBOEK VAN LODEWIJK DEKLERCK

1918

DEEL II

Om de sfeer van 100 jaar geleden te bewaren hebben we de tekst integraal overgenomen (cursief) zowel met fouten als oude vervoegingen van werkwoorden. Waar het echt nodig was, is uitleg bijgevoegd om de zin te begrijpen.

Zondag 3 maart 1918

Daar was vele beweging onder de soldaten, en er werd vele oorlogsmaterial vervoert zoo als hout, ciment, enz... er werd ook gezeid dat al de ciment werken stop gezet wierden en het volk (naar) huis gezonden wierden,(...)

Maandag 4 maart

Van dage moesten al de planters van granen en patatten die te kort volgens hunne overgave geleverd hadden naar de commandanture komen om onderhoord te worden,men zeide dat Dudzele gezaamlijk twee en twintig duizend mark boete moeste betalen,.... dezen nacht hebben de dieven de geit van Alois Cool gestolen daar gedood en er mede gevluht. Deze week is er in het comiteit van hulp en voeding, voor ieder persoon zes honderd grammen snijboonen en eenieder is verplicht deze te koopen, daar het hoog comiteit eene groote partie gekocht had.

Dinsdag 5 maart

Deze week was er in het comiteit van hulp en voeding, voor ieder persoon zes honderd grammen snijboonen aan een frank twintig. Vele huisgezinnen hebben hunnen ingelegde boonen aan hun zelven en bijzonderlijk huisgezinnen van vele personen waren daarover mistevreden deze te moeten nemen, In de namiddag zijn de veldgendarmen aan de tram statie gekomen iets

voor het weggaan van den tram, en namen al deze in beslag die met hout bij hun hadden, en daar waren er veel, ...dat duurde al lang dat de Heystenaren alle dagen naar huis gingen elk met een zakje hout voortkomende van de sparrebosch, er is bijkans alle dagen groote exercitie in de duinen met veel geschot, het schip met kolen die tot Hoecke aanligt voor de Duitsche militairen lost nog al rap ...maandag zullen dezelfde wagens moeten naar Brugge rijden om hondert duizend kilos (kilo's) coks voor de bevolking.

Woensdag 6 maart

De Gemeente moest al de boeren vermanen die te kort granen geleverd hebben, om hun de reden te vragen, deze hebben wij dan verkregen, door het schoon spreken en brieven te schrijven hun zeggende dat Knocke best van alle gemeenten geleverd(d) had, en dat het ook de gezegdens waren van den Inspecteur van Westcapelle,...wij hebben ook verkregen dat al de kleine gebruikers die in de rand bebouwen niet zullen gestraft worden ...de commandant stelde voor dat de straffen zullen uitgevoerd worden, deze van een tot vijftig kilo's een mark de kilo, deze van vijftig tot honderd twee mark, (...).

Deze namiddag zag men een Duitsche tram aan komen met een groot kanon voor de nieuwe batterij aan de sparrebosch, ...dit kanon stond en lag op drie wagens, zoo lang was hij, daarna een vijf en twintigtal wagons met toebehoorten;....al deze wagons waren bedekt met ijzerdraad en met

riet ingevlogten, ... er waren woningen op die wagons (....) men zag van tijd tot tijd dat er eene stoof brande met eene buis die rook gaf; er lag eene machien van voren en ook van achter, zooveel matriaal was er bij; deze nacht zijn dieven in het magazijn van hulp en voeding bij Louis Van Steene ingebroken; (langs) het dak hebben (ze) de achterpoort geopend, zij hebben honderd twintig kilos meel en eenige andere kleinigheden gestolen, zij hebben ook de konijnen van Van Steene gestolen bestaande in acht groote konijnen.

Donderdag 7 maart

Er is een bevel gekomen dat inplaats van de zaterdag de eijeren (eieren) te leveren het den vrijdag moet zijn. Dit is op aanvraag van de

Enkele Duitse matrozen in beschonken toestand in een 'Knoks' etablissement.

boeren. De kolen uit het schip van Hoecke zullen morgend uitgehaald zijn . Er gaan in verscheidene tijden in de dag soldaten weg en komen ook in. Men hoord meer en meer het kanon schieten uit de verte. Men is bezig met een

caféhuis te maken in het Hotel du Sport voor de Duitsche die zal bediend worden. De vrouwen zullen daar café, thé en andere vervrisschingen aan de Duitsche (bedienen).....

Vrijdag 8 maart

Een bevel dat er morgend om negen uur acht schoolkinderen van de meeste knechten aan de kommandantuur (moeten) zijn, alsook een kar en een peerd, die moet dienen om al de vuilligheden op te rapen zoals papieren, glas, enz.. Deze morgend moesten al de werkmannen die over Zeebrughe met den tram naar hun werk gaan terug keeren, niemand mocht daarover (...), gisteren namiddag is er een van de kommandanture van Heyst op den tram gekomen en heeft al de pasporten moeten hebben (...); er zijn vliegmaschinen over Knocke en Heyst gekomen waarop veel geschoten wierd.....

Zaterdag 9 maart

Het was levering van eijeren, er waren er zestien hondert(d) en zestig te kort, (...) deze morgend was het groote exercitie in de duinen, soldaten waren gekomen van de omliggende gemeenten, met mitraileuren, waren er veel, en kwamen terug met muziek in groote massa, en er was vele beweging,..... men spreekt al twee drie dagen dat de soldaten die gelegert zijn tot Knocke zullen moeten vertrekken,.... men vreest ook dat er nog peerden zullen genomen worden door de Duitsche Militaire, er zijn tot twee maal toe vliegmaschinen overgekomen, ... men is begonnen om de matrassen te nemen in het dorp, men denkt dat het zal gedaan zijn met tien dagen.

Maandag 11 maart

Er was een order gekomen dat deze die het zand van den zeedijk ruimen moeten het zand weg doen van den talud (onderdijk) van aan het Groot Hotel tot aan de Lekkerbek (dat kan met honderd mannen niet gedaan worden in twee jaar) van

boven tot het onderste daar waren al metsers aan het werk om gaten in te kappen om stekkers draat(d) te planten....

Wij van onze kant deden hun verstaan dat het zand wegruimen van de dijk altijd gedaan wierd door het Gouvernement, maar den onderdijk nooit (...).

Dinsdag 12 maart

Dezen morgend was er een bevel dat er drie en twintig paarden moesten vermaand worden die morgend moeten naar Dudzele gaan om overgenomen te worden aan de Duitsche die (ze) zeer waarschijnlijk zullen houden voor hun vele boeren die zelfs maar één meer hadden (...) ,....deze nacht zijn er meermaals vliegmachines overgekomen meest al de kant van Heyst waarop veel geschoten wierden,nog altijd zijn de soldaten in gereedheid om te vertrekken eens is het vandage eens is het morgend, (...).

Woensdag 13 maart

Gisteren zijn door de Commandant al de boeren die te weinig graan geleverd hebben beboet ...de kleine boeren zijn gestraft een mark de kilo, de meerdere twee mark,(...). In de namiddag is een tram vol met soldaten weggegaan alsook een geheele rij wagens met paarden bespannen, (...) dezen nacht is de geit die met eenige dagen moest lammeren gestolen. Zij was in haar kot de kop afgesneden die nog aan den band lag waarmede zij gebonden stond.

Donderdag 14 maart

Een affiche is uitgeplakt dat deze die geneeskunde uitoefenen in hun werk zoo als studenten en anderen, zullen gestraft worden met twaalf duizend mark en of drie jaren gevang,een andere dat er geen plakbrieven of geschriften mogen uitgehangen worden zonder schriftelijke toelating van de commandanture, en indien zulks gebeurd de gemeenten of hunne bedienden ook dezelfde straf kunnen inloopen....

Er is eene schriftelijke aanvraag aan mij gevraagd door het comiteit van de volkssoep en het comiteit die kinderen om hout te bekomen voor hunne vuren te ontsteken,... na een tweede maal gevraagd te hebben is er een antwoord gekomen dat er vijf en twintig boomen zullen gegeven worden voor kloefen te maken, en dat zij van den afval van deze kunnen beschikken,.... morgend zal er voor omtrend(t) vijftig duizend frank betaald worden aan de boeren voor hunne leveringen van stroo en granen.

Vrijdag 15 maart,

Een bevel is gekomen dat Marchel Rombout (*) al de pachters van Mijnheer Lippens moet vermanen.

Ze zouden zich moeten melden in de Commandantuur waar zal uitgelegd worden wat zij verplicht zijn te betalen. (Marcel Rombout (*Wachtebeke 1858/ 1947) was jachtwachter van de Zoutepolder en gehuwd met Philomenia Steels).

Zaterdag 16 maart

Vandage kregen al de bevolking nieuwe vleeschkaarten, doordien er vele veranderingen waren in huisgezinnen, deze avond is het opening van de Duitsche... in het Hôtel de la Poste (*), het is zeer schoon gemeubeleerd, platvloers, er moesten twee piano's zijn.. ('Pension de la Poste' bevond zich vooraan de Lippenslaan aan de westkant, later kledingzaak 'Magasin de la Poste' van de familie De Bruecker).

Zondag 17 maart,

Er moesten tachtig duizend kilo's kolen naar Brugge gehaald worden voor de bevolking – er wierd berekent dat ieder paard zestien honderd kilo's moest halen, maar deze morgend kreeg men bevel dat er twee honderd duizend kilo's kolen tot Houcke aangekomen waren voor de

militaire die dadelijk moesten gehaald worden. (...) de groote boeren moesten naar Brugge ieder paard drieduizend kilo's en de kleine naar Houcke ieder zes duizend per paard,..... er wierden verscheidenen dieftes van konijnen gepleegt bij de mindere man, bij de vrouw Defonseca en Sys enz.... er was nog al veel beweging.

Maandag 18 maart

Er zijn veel vliegmaschinen overgekomen waarop veel geschoten werd, nog nooit is er zoo veel geschoten als in deze nacht uit de front en konde het wel hooren tot in de keukens van de huizen, morgend moeten de klompenkappers bij de Platz Major komen die hun zal verwittigen dat zij 't huis geen klompen meer mogen maken,... al hun hout is in beslag genomen en moeten gezaamlijk werken in de werkplaats van Cafmeyer en de gemeente moet de bons elk op zijn buurt geven, deze week word er rond gegaan om al de beesten door de Duitsche over te nemen, men spreekt dat er zestig ten honderd van de melkkoeien zullen moeten afgestaan worden om aan de Duitsche te leveren, die één koei hebben mogen ze behouden deze van twee één enz.....

Woensdag 20 maart,

Er werd uitgebeeld dat er na zeven uren 's avonds niemand meer mocht op straat komen. Al de burgers die nacht paspoorten hadden wierden deze afgenomen. Men heeft in den namiddag een twintigtal schoten gehoord dat gans Knocke daverde. Niemand wist veel van waar deze kwamen. Al de koeibeesten die min dan een jaar waren zijn deze week geringelt. Er waren er nog vijfhonderd vijf en tachtig (585). Een affiche is uitgeplakt dat het lijnwaat in beslag genomen is en voor den vijftienden moet overgegeven worden. Er is deze nacht door de Duitsche politie een man in he gevang gebracht, een Heystenaar. Deze moet door de gemeente eten gedragen worden.

Oogstkomiteit Knocke

BERICHT

Er wordt bekend gemaakt :

- 1° Dat de eigennars van beesten (paarden, hoorn-vee, zwijnen, schapen, geiten, hennen, enz.) alle maanden van den 1 tot den 3 inbegrepen in het stadhuis moeten komen verklaren wat zij bezitten.
- 2° Dat de boeren zuiver, welgekuist graan moeten leveren, zooniet zal het graan geweigerd of aan een veel minderen prijs, als dezen vastgesteld, betaald worden.
- 3° Dat voor den 15 November de juiste hoeveelheden aardappelen moeten overgegeven worden van iedere opbrengst (grootte en kleine).
- 4° Dat de boter zuiver moet geleverd worden, en dat ieder kilo ten minste 1050 grammen moet wegen.
- 5° Dat de personen die tarwe willen koopen voor hun huisgezin (11 kilos per hoofd en per maand) zich moeten doen inschrijven op het stadhuis van af den 5 November, voorzien van de familiekaart.

Voor het Oogstkomiteit

De Secretaris, G. MILORD.	De Voorzitter, L. DE KLERCK.
-------------------------------------	--

Gezien :
De Orstakommandant,
JAHNCKE.

Affiche uit 1915 van het Oogstcomité.

Vrijdag 22 maart

(...) Deze geweldige groote kanonschoten van gisteren namiddag zijn uit zee geschoten op Oostende. Daar is veel schade en veel burgers (zijn) gedood.

Zondag 24 maart

Er waren veertig landbouwers vermaand om ten tien uren naar de Commandature te komen en als het elf uren was moest de secretaris hunnen straffen geven door hun tekort leveren van granen.

Maandag 25 maart

De gepaseerde week moesten er vijf en twintig duizend kilo's bieten gevraagd worden voor de Duitsche militairen. Daarvoor wierden de boeren

gevraagd naar het stadhuis te komen om hun te vragen hoeveel zij er nog kunnen leveren. Jules de Paepe en een zekere Jansens van Heyst zijn gepasseerd (deze) week in den nacht (en) gevangen genomen....men zegd aan de grenzen en zitten nog opgesloten. Boer D'hoore is vandage gestraft omdat hij niet regelmatig coks en kolen voor de Duitsche Militaire heeft willen halen. Coussens is gestraft voor drie honderd mark omdat hij zijne velo's en motocicletten niet ingelevert heeft.

Dinsdag 26 maart

Het was gemeenteraad, het dagorde was toelage aan gemeentebedienden onder de vijftien honderd frank per jaar. Dit wierd aanvaard en deze die volgens oordeel der gemeenteraad met een moeilijk huisgezin zijn, hebben eene tweede toelage bekomen zoolang het niet op beter zijde is,....nog hebben vandaag eene bon ontvangen van zestien duizend twee honderd kilos kolen van de Duitsch om de bevolking te bestellen (...). Deze week mag de Oogstcomitie vergaderen om te beslissen en te onderzoeken de kwestie van de straffen van boeren die te weinig geleverd hebben, ...volgens er blijkt zouden de kleine boeren (die) niets dan zandland hebben, eene groote vermindering hebben van hunne boeten,vandage is men beginnen met de kloeffen te maken voor de gemeente, er zijn al veel inschrijvingen.....

Woensdag 27 maart

Het zwijn van Domlniek Hemschoot (*) is gestolen,er wierd deze namiddag uitgebeld dat tegen den een en dertigsten al de wolle moet geleverd(d) worden, ook deze die ze nog niet al geleverd hebben,.... dezen namiddag was er eene bijeenkomst op den bureau van den Commandant, Burgemeester secretaris Charles Vermeire om volgens goeddunken de straffen opnieuw te bepalen van de boeren die graan te weinig geleverd hebben, doorgaans zijn zij 't

minstend van den helft verminderd, de Commandant was zeer breed daarin,.... de

zaak van de kloeffen kapperij van de gemeente gaat goed vooruit, gisteren hebben zij begonnen en hadden er twee en dertig paar gemaakt.... (Domien Hemschoote woonde in de Kalfdunnen met echtgenoot Nathalie Bouljon, nu een villa langs de Boslaan 'La Bucherie').

BERICHT

Er wordt nog eens bekend gemaakt dat het volstrekt verboden is de gemeente Knooke te verlaten zonder voorzien te zijn van een paspoort.

Gisteren morgen zijn twee inwoners van Knooke HEMSCHOOTE, DOMIEN en SYS, ALFONS, gestraft met eene geldboete van 30 mark ieder, omdat zij van hier naar Westcappelle zonder paspoort gegaan zijn. Strengere straffen zullen in het vervolg toegepast worden.

Knooke, 14 Februari 1915.

JAHNCKE,
Kapitainleutnant und Ortskommandant.

Donderdag 28 maart

De veldgendarmen hebben vele huiszoekingen gedaan om te zoeken, naar het zwijn van Hemschoot (...), Morgend ga ik naar Oostende om te spreken met heer Verdonck... breukband maken (voor) een apparaat van een kind van Lannoo die een misgroeide voet heeft. Dinsdag laatst zijn er tien beesten moeten geleverd worden naar Brugge en er waren er maar zeven. Twee die Th. D'hoore (*) moet leveren heeft hij niet gebracht; men spreekt dat hij zal gestraft zijn. Dinsdag laatst is hij nog gestraft voor twee honderd mark voor niet op aanvraag om kolen te rijden. Er is een affiche gehangen die spreekt dat al deze die de trein en trambanen belemmeren kunnen gestraft worden met honderd duizend mark en de gemeenten verantwoordelijke zijn. (Théopheel D'hoore (1841/ 1923) had een hoeve langs de Graaf Jansdijk 500 m voorbij de Kalfmolen.

Hij was burgermeester van 1896 tot 1912).

Vrijdag 29 maart

Het was levering van eijeren. Er waren er zestien honderd en zeventig. Vijf en zestig te kort. Deze morgen heb ik naar Oostende geweest voor zake(n) van het armbestuur. Er is ook bevel gekomen dat het moet gedaan zijn met het bewerken met de wolle.....Morgend of dat zij den Hoogdag van Paaschen moesten werken. Er zijn tegenwoordig weinig soldaten op Knocke gelijk overal in het omliggende. Deze morgend zag men op de velo mannen vertrekken (...).

Zaterdag 30 maart

Van dage is er eene nieuwe wachtmeester van de gendarmerij ingekomen. Dat kan een groote verandering zijn voor de bevolking. Daar zij dezen gewoon waren die zeer medegaande was. (...). Al de vrouwen en kinderen gingen melk kunnen bekomen. De naaste week is er soukroet in het comiteit voor de eerste maal...dat zal voor vele ook niet welkom zijn dat er gene soucissen te kopen zijn.

Zondag 31 maart

Om vier uur namiddag was er toneel spel in de patronagie voor de krijgsgevangen soldaten. Er waren voor zeventien honderd frank kaarten verkocht. Er wierden velen (...) daar er geen plaats meer en was.

De twee Paaschdagen zijn rustig voorbij gegaan en dezen namiddag was er nog een concert met veel plaatsen tekort.

Woensdag 3 april

Het was monstering van paarden. Het moesten al vierjarige zijn. Er zijn er acht genomen natuurlijk tegen de wille van de boeren. Van dage moesten er een vijftiental vrouwlieden naar de zomerlust gaan om onderzocht te worden van den docteur. Een lijst wierd gegeven die moest rond gegaan worden om al de boeren te vermanen hun straf te betalen voor het graan die zij te kort geleverd hadden.

Donderdag 4 april

Naar Dudzele geweest om geld van eijeren en strooi twee duizend vijf en veertig mark acht phen(ning)...

Er is een check getekend van twintig duizend frank, daarvan zal er eene kleine som aan de gemeente gegeven worden. E. Van den Broucke die gestraft is, en Melle Verlinde zoo daarvan moeten hunne wol betaald worden, waarmede zij met dat geld hunne boete moeten betalen,daar komen meer en meer menschen zonder werk omdat zij afgedankt worden, deze die niet kunnen bestaan.... vallen lastigh te zijn aan de gemeente en armbestuur.

Vrijdag 5 april

Deze nacht hebben dieven ingebroken bij Schram-De Brock en hebben cigaren en cigaretten gestolen.

Zaterdag 6 april

Er zijn vliegmaschinen over gevlogen waarop veel geschoten werd. Er zijn nog soldaten weggegaan. De pasporten zijn ingetrokken voor naar Brugge te gaan. Niemand mag reizen (...). Er moeten tien zwijnen aan de Duitsche militairen geleverd worden.

Maandag 8 april

Het zwijn, een groote zuege, is gisteren nacht gestolen bij Désiré Mengé (). Het is gedood op het hof en van daar volgens zeggen door de weide op de kalseide Heyst op gegaan. Een speurhond zou zulks gevolgd hebben.*

Vandaag was het gemeenteraad: Landbouwers die bouwgronden liggen hebben benevens de grenzen die deze op eene breedte van twee honderd meters niet mochten gebruiken. Deze die versperringsdraad door hun land gezet waren onderaardschen en ander oorlogsdoeleinden waardoor zij beschadigd waren. (Désiré Mengé betrok de oude hoeve van Ph. Tavernier nabij de huidige brandweerstraat.

De gebouwen werden gesloopt bij de aanleg van het Stationsplein).

Dinsdag 9 april

Er was grote misnoegdheid daar alle pompiers verplicht werden hun uniformen in te leveren op de commandantuur. Er was ook niets te verkrijgen bij het voedingscomiteit. Al het 'gezaaide' vlas zou aangeslagen worden.

Woensdag 10 april

Blijkbaar was de kledij van de brandweer bestemd voor het korps van Gistel. Er mocht een rekening gemaakt worden voor '10 vestons en 10 kaskens, alsook voor vier blauwe vestjes naar de officier van het pompierskorps van Gistel'.

Donderdag 11 april

Men doet in veel plaatsen huiszoeken, bij Kimpe en Duisburg enz.....(naar matrassen). Men spreekt dat er op een plaats wel tweehonderd gevonden zijn die achter een muur in gestoken waren.

De honden moeten een medaille hebben te bekomen om de commandanture aan 25 centiemen.

Vrijdag 13 april

Vandage was er een kwestie bij de Commandant van danshuizen in drankhuizen. Zonder schriftelijk bewijs van de burgemeester was het verboden te dansen. De commandant was eerder voorstander dit toe te laten. Ik heb me hevig verweerd en gemeld dat er reeds gevechten waren met messen. Hij ging dit zelf regelen.

In de namiddag is er een Duitse burger in mijn bureau gekomen die zegde dat hij commissaris was mij vragende als er meer of twee vroedvrouwen waren op Knocke, eene oude en een jonge. De jonge moest woensdag om 4 u. D.T. in de Zomerlust zijn om te helpen in het onderzoeken van de controle van de lichte vrouwen verdacht van ziekten.

Maandag 15 april

Al de groote pompeputten van Knocke moeten met eenen grooten blauwe steen overdekt zijn met een gat erin van vijftien centimeters vierkant om in noot(d) van brand de pompiers er gebruik kunnen van maken.

Deze week worden ook voor de laatste maal de aardappels uitgedeeld..... voor de maand juni is er spek en smout (...).

Woensdag 17 april

Deygers die in het gevang zit zoud...volgens hun zeggen in eene villa goederen uitgehaald hebben. Zij hebben in de villa die Louis Baeyens bewoont huiszoekingen gedaan en een grote hoeveelheid matrassen gevonden. Alle lakens, handdoeken, servetten en tafeldekenen zijn in beslag genomen.

Donderdag 18 april

Een bevel gekomen dat ze moeten weten hoeveel er betaald geweest is door de Duitsche te beginnen den 17 januari 1915 tot heden alsook hoeveel er nog te betalen is voortbrengselen van de landbouwers, machinerijen, eten aan de officieren en soldaten, gemeente uitgaven. Alle aankopen die gerequisiert zijn voor quartieren kolen, gas, electriek, enz.... alsook de schade aan huizen, hotels en particuliere gebouwen, alsook van meubelen in hotels, huizen, villa's enz..

Vrijdag 19 april

Men zoekt nog altijd even nerstig naar de matrassen in twee plaatsen zijn er hespen en boter gevonden in huizen waar soldaten inwonen, volgens zeggen zouden het hespen zijn uit Holland, geblauw(d) zijn.

Zaterdag 20 april

Deze week is het de week van hespen. Vermeulen is vandage gepakt, hij had twee hespen bij hem... door de Veldgendarmen (werd hij) in de Couronne gestoken (L'Hotel de la Couronne was de gevangenis en verblijfplaats van de Russische krijgsgevangenen die instonden voor de bouw

van batterij Wilhelm II).

Dinsdag 23 april

Deze nacht om twaalf uren hoorde men geschot zonder ophouden van kanno(nnen) groote en kleine en mitralleuzen alsoo geschot uit de zee die ten minste wel twee uren en half duurde,in den morgen hoorde men zeggen dat de Engelsche vloot geschoten had op Zeebrugge ..ook daar wilden aanlanden om te doen springen de bruggen en dat er wel een veertigtal bommen op Knokke gevallen waren al de kant van boer Meysman en Leopold Bonte, die in de nacht gevluht was naar zijn schoonbroeder met paard en wagen en zijn bijzonderste goederen. Den electricien tram reed ook niet 's morgens voor de noener wierd een bevel gegeven al deze putten moesten gevuld worden waar dat er bommen gevallen waren (Zeebrugge was een Duitse duikboothaven. Later ' St. George's day' genoemd, was een poging van de Engelsen om de havengeul te versperren met het laten zinken van enkele schepen. Een gelijkaardige aanval op Oostende mislukte maar werd in de nacht van 9 - 10 mei uitgevoerd; het schip, de 'Vindictive', kon de havengeul afsluiten!).

Zaterdag 27 april

Er kwam van dage nog veel tabac waarin veel schoonen was. Deze namiddag is hij al opgebonden en gew(o)gen en er was iets meer dan vier honderd kilo's.....bijkans twee honderd kilo's min of dat er moest gelever(d) worden. Dinsdag moet hij geleverd worden naar Brugge

De havengeul van Zeebrugge na de Britse actie.

met de lijst van wien en hoeveel, ook de kwaliteit. Al de burgers hebben kunnen kolen bekomen; ook de scholen en bijzonder eenige zakken aan de arme. Vandage stond er in de Gazette dat de Kemmelberg door de Duitsche veroverd was.

Maandag 29 april

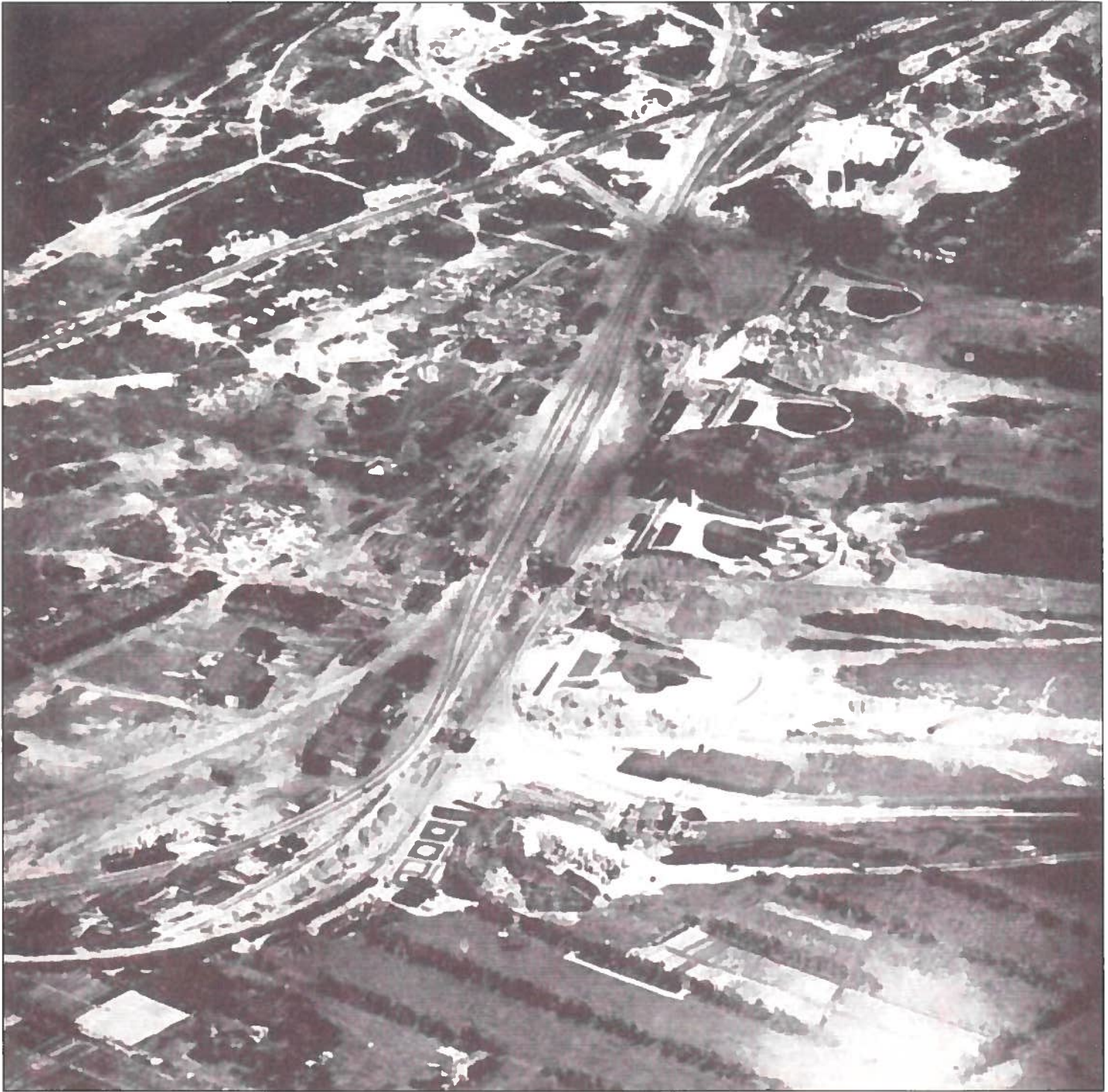
Morgend moet de tabac naar Brugge gevoerd worden door Pieter Jacobs, veldwachter ... en een soldaat moet mede gaan doordat er geen pasporten gegeven w(e)rden.

Dinsdag 30 april

De vrouw van Jules Paepe die tot Brugge in het gevang zit sedert enige tijd voor 't willen over de grenzen te gaan is gisteren opgesloten en tewege eene van de dochters ook. Het schijnt voor diefte. De dienaar van het voedingscomite heeft moeten bij de veldgandarm gaan om te getuigen hetgeen hij daar getoogd wierd. Hij beweerde dat er daar twee meelzakken waren uit het comiteit en er zijn over drie maanden daar twee zakken meel gestolen (...)

daar zijn ook nog al veel cigarettten gevonden die bijkans zeker gestolen werden.

De veldgendarmen hebben het geld van vrouw de Paepe afgenomen bijkans 1000 mark.

Het domein van de 'Kaiser Wilhelm II' batterij in Knokke; rechts de kanonnen in de richting van de zee.

Woensdag 1 mei

Vandage heeft de gemeente moeten om zesduizend kilo's houtswolle rijden naar Blankenberghe. Er is veel beweging in het voeren van materialen voor de oorlog zoals arduin, toppen van sparren, dikke sparrenhout die afgekapt (zijn) op Knocke. Er zijn tegenwoordig nog al veel menschen (werkvolk) die afgedankt zijn.

Donderdag 2 mei

In de namiddag is er met den electricke tram een Engels officier afgekomen die naar Brugge moest. Volgens het schijnt was het een Engelse vlieger die op Zeebrugge neergeschoten geweest is.

Een affiche is uitgeplakt dat al het stroo en hooi die nu nog is, in beslag genomen is en de hoeveelheid moet aangegeven worden op den commandanture (...).

Vrijdag 3 mei

De vrouw van Leopold Rubens is vandage thuisgekomen uit het gevang, tien dagen vroeger dan de uitgesproken straf. De kinderen met vier waarvan de oudste vijftien jaren was werden

Tramhalte aan de 'Cygne' in Knokke met Duitse matrozen en burgers. Links 'Hôtel de Bruges' van Louis Deklerck.

door de gemeente bij Justina weduwe Snauwaert gedaan in afwachting hunner moeder.

Désiré Mengé die gepakt was voor boter te maken is gestraft voor vijf en zeventig mark; de boer Dhoore is ook gestraft voor het zelfde.

Zondag 5 mei

Het was controle voor mannen van veertien tot veertig jaren. Alles is goed afgelopen. De dochter van Louis Verlinde had de roode kors (koorts) en is moeten op order van den Duitsche docteur onmiddellijk naar het Hospitaal gevoerd worden. Onder de weg is het kind bezweken en (is de) moeder terug gekeerd (...).

Maandag 6 mei

Een bevel wierd gegeven dat het kind van Louis Verlinde vandage nog moest begraven worden en niemand mocht er achter gaan.... ook de familie mag in veertien dagen hun huis niet verlaten.

De gemeente moest voor alles zorgen voor de begraafing en het huis wierd deze morgen ontsmet.

Er was groote exercitie(..) in de duinen voor soldaten, alsook met schietgeweren en mitraleuren. Daarna op de place Verwee parade met muziek .

Er is ook een verslag opgemaakt door de commissaris van de zaak van de twee Duitsche coks die den vijfden Oogst 1914 mishandel werden door de burgers van Knocke (op de tram).

Dinsdag 7 mei

Deze nacht zijn er in twee plaatsen konijnen en kiekens gestolen bij Louis Baes, ...de kiekens en acht grote konijnen bij Dessauvages (...).

Nog nooit zijn er zoveel menschen geweest die naar het Hospitaal moeten gaan. Er zijn er om zoo te zeggen dagelijks die gaan.

Woensdag 8 mei

Vandage zijn erop den duur vliegmaschiene over gekomen en wierd er gestadig op geschoten. Er was ook veel beweging en veel oorlogsmatraaal vervoerd.

Donderdag 9 mei

Mis voor de soldaten..... in de nacht hoorden wij gedurig schieten uit de verte. Men zegde ons dat er in de Duitse stallingen paarden graan gestolen was. Ofschoon de feestdag was het toch veel beweging voor de Duitse militairen. Men zegde dat er een bom op de kerk van Zeebrughe gisteren namiddag gevallen was.

Vrijdag 10 mei

Men zegde ons vandage dat er een driemaster schip door de Engelsche in den ingang van de haven gezonken is. Er is veel geschoten op Oostende en volgens zeggen zijn er veel burgers dood.

Zaterdag 11 mei

Volgens zeggen moeten er de naaste week honderd mannen naar Zeebrugge op de muur gaan werken. Hilderson hotelier is gestraft voor twintig mark daar hij inplaats van te werken voor de Duitsers lag te slapen in de zon.

Maandag 13 mei

Deze voormiddag was het vergadering van het armbestuur om weten wat er met de kinderen De Paepe moet gedaan worden daar de ouders in het gevang zitten en de vijf kinderen nog allen zeer klein zijn... tot nu toe is er niets kunnen beslist worden.

Woensdag 15 mei

Deze namiddag heeft er een luchtgevecht plaats gehad boven Heyst waarschijnlijk door te moeten vluchten hebben zij hun bommen laten vallen die terechtwamen op de huizen van de markt van Heyst en er zijn drie huizen ingestort waar er

twee burgers gedood zijn.. men zegt een beenhouwer en zijn zoon (....).

Zaterdag hebben we opnieuw vleesch; eenen os van C(asimir) Dombrecht en eenen van Jan Van de Putte.

Donderdag 16 mei

Er zijn gisteren bommen gevallen tot den Haan en tot Zeebrugge waar dat het de dood gekost heeft van verscheidene burgers... in de voornacht zijn er ook veel vliegers al de kant van Brugge bassin gekomen waar we ze hebben verschrikkelijk horen schieten. Men zegde ons dat er vele bommen in Brugge gevallen zijn en vele burgers gedood (....).

Zaterdag 18 mei

Alles die op (de) stadhuis zolder lag zo als flesschen, ijzer, tapijten enz... is deze morgend door de Duitse politie afgehaald en naar hun stapelplaats gevoert. De naaste week komen zijn opnieuw van Brugge om de beste stukken uit (te) zoeken van de overige velo's die van de Knocksche burgers op den stadhuis zolder liggen. Vandage worden de lijken die van de bommen deze week verongelukt zijn tot Heyst begravener komen nog alle dagen van tijd tot tijd vliegers over die veel beschoten worden.

Maandag 20 mei

Enen klacht van een boer; men begrijpt wel dat het Dombrecht C. zal zijn die zegt dat er in 1916 door de boeren boter en eijeren geleverd zijn en die niet betaald geweest zijn.

Dinsdag 21 mei

Het proces is zaterdag afgewezen van Henri De Witte kwestig van den Brauwiers zoon van Brugge die omtrend zijn huis gedood wierd door twee soldaten die bij hem gelogeed waren. De Witte heeft zes maanden gestraft geweest en den zesden van juni is hij zes maanden het

gevang (ingemoeten)... bijgevolg werd hij toen in vrijheid gesteld (zie 5 januari).

Er was ene tesamenkoming in de voormiddag , meest allen Hoteliers op het stadhuis. Iedereen moest komen zeggen of zijn bons of geld willen voor hun wol.....

Donderdag 23 mei

Om elf uren zijn er twee soldaten bij mij gekomen zeggende dat zijn kwamen voor het koper na te zien. Er waren blijkbaar nieuwe reglementen, alles werd genoteerd en ze zouden morgen terugkeren om 'stopsels voor de gasluisters' mee te doen.

Zaterdag 25 mei

Charles Heyneman wierd voor twee mark gestraft omdat zijn zoon vier dagen niet naar de school geweest (is). De naaste maal zal het twintig mark zijn. Madame Lamoral wierd naar de Commandanture gevraagd. Het zal zijn voor de kwestie van de kinders De Paepe die zonder ouders zijn. Zij willen dat die kinders door de welhebbende bezorgd worden... maar de twee oudste die geheel verslaaft zijn aan de Duitsche soldaten wilt er niemand in de gemeente (zich bekommeren om hen). De tweejaarsche paarden mogen gedekt worden.

Madame Lievens hoofdonderwijzeres is moeten naar de Commandanture komen omdat de kwartiermeester nog meer kamers wilde voor soldaten.... Zij die nog al tegengesproken had moest daar haar goed maken.

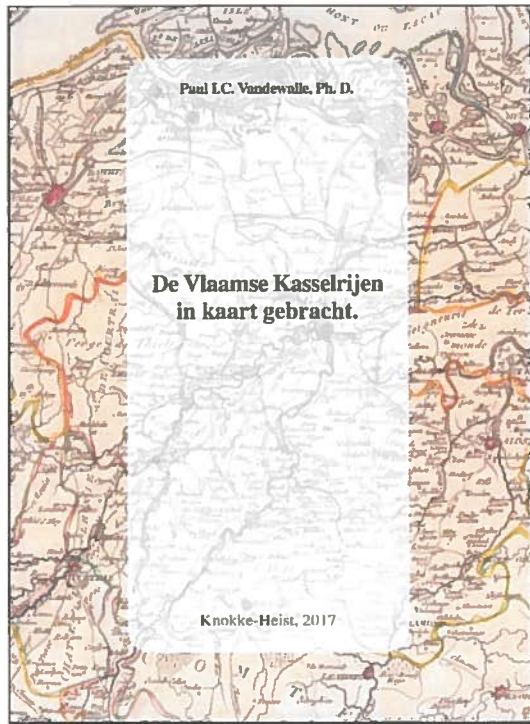
Maandag 27 mei

Vandage is het aangenomen dat de kinders van Jules De Paepe is eenen villa zullen gesteld worden gelijk een toevluchtshuis; daarvoor zal de villa Felix gebruikt worden die zal gekuist en gereed gemaakt worden onder toezicht van Mell ..; er woonden twee soldaten en deze zullen vandaag nog veranderen van woonst. Morgend is het gemeenteraad nogal van belang, de secretaris van Heyst (zou moeten komen om het probleem van de pasporten te regelen).

Wordt vervolgd in het najaar nummer 2018 nr. 55 b

De uitvaartstoet van een verdrinken Duitse matroos, ter hoogte van het Verweeplein, in de achtergrond 'Hôtel Prince Baudouin'.

DE VLAAMSCHE KASSELRIJEN IN KAART GEBRACHT

Auteur: Paul I.C. Vandewalle, Ph.D.

Korte inhoud:

In 1540 publiceerde Gerard Mercator een zeer mooie en degelijke kaart van het Graafschap Vlaanderen. Op die kaart, bewaard in het Plantin-Moretus museum, staan stippellijnen getekend die de grenzen van kasselrijen veronderstellen. Gedurende de volgende eeuwen werden zeer mooie kaarten getekend die voortdurend, en schaamteloos, werden gekopieerd. Ook op deze kaarten komen kasselrijgrenzen voor, maar de vraag is of deze afbakeningen correct zijn. Ook wij stelden ons die vraag en zochten naar een antwoord. Dit antwoord

zou er nooit snel kunnen komen indien wij niet konden beschikken over computers, aangepaste software en de bijna onoverzienbare berg informatie op het internet.

Het aantal kasselrijen en stadsgebieden bleef gedurende het Ancien Regime constant, en alleen in 1769 werden de grenzen van de Kasselrijen Veurne, Ieper en Waasten aangepast. Iedere kasselrij bestond uit een reeks parochies die in 1795 bijna geruisloos en zonder veel wijzigingen overgingen in gemeenten. De grenzen van de kasselrijen werden dan ook meestal bepaald door de grenzen van de parochies. Die grenzen waren ofwel waterlopen (stromen, rivieren, beken, grachten), ofwel wegen, ofwel perceelsgrenzen maar ook willekeurige lijnen die 2 punten met elkaar verbinden. Dankzij het Transport van Vlaanderen van 1517 kennen wij exact welke parochies en grote heerlijkheden deel uitmaakten van de kasselrijen.

Zowel de Kabinetskaart als de Carte Marchande van Ferraris uit 1776-1778 bevatten stippellijnen die de kasselrijgrenzen weergeven. Dankzij georeferentie konden wij met de steun van UGent een kaart tekenen met voor 99 % exacte grenzen. De grenzen die Ferraris tekende vallen bijna altijd samen met de parochiegrenzen uitgezonderd waar beken of grote wegen de kasselrijgrens vormden. Zo splitst de Gaverbeek in het zuiden van West-Vlaanderen een aantal gemeenten in twee en loopt de kasselrijgrens dwars door de gemeente (vb Waregem).

Historici werken met het verleden maar leven in het heden, daarom hebben wij geprobeerd de kasselrijgrenzen uit te tekenen op een hedendaagse kaart met schaal 1/100000. Zo kunnen wij te weten komen in welke kasselrij onze voorouders woonden.

Formaat: A4; 140 pagina's, 122 kaarten en plannen waarvan 20 in kleur, fotopapier 160 gr

Prijs: € 35,00 + verzendingskosten € 7,70

Bestellen bij: paul.vandewalle2@telenet.be

WIE IS WIE ?

Eén van onze leden is in het bezit van een schilderij van J. WITTOUCK.

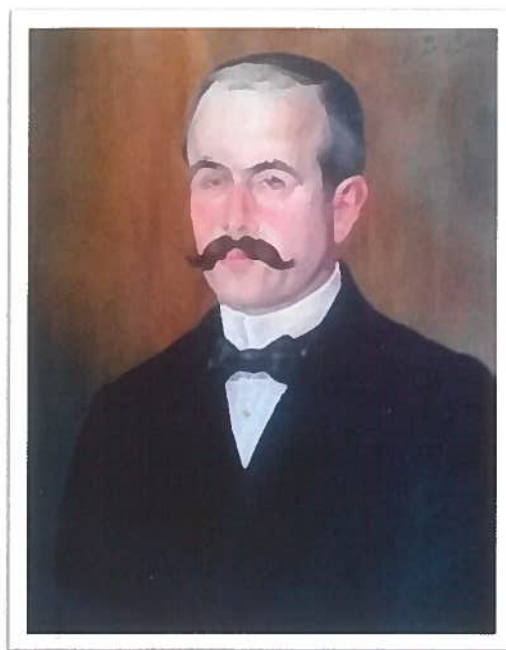
Het olieverfschilderij is gedateerd

'1916, Knocke' Vriendschapsbewijs,

geschilderd gedurende de eerste wereldoorlog.

Wie is de man op dit portret? Is het een gemeentelijk mandataris of hotelier.

Wie kan ons verder helpen en informatie verschaffen over zowel de kunstenaar als de persoon in kwestie.

email redactie: danny.lannoy@telenet.be

+++++

Verkrijgbaar in het secretariaat, Lippenslaan 8 of in de betere boekhandel:

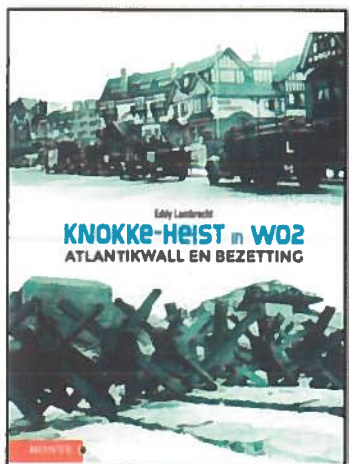

HISTORIEK ARCHITECTUUR

DUNBERGEN & HET ZOUTE

van D. Lannoy & F. Devinck

Uitgave 2016 DE DISTEL € 42

KNOKKE-HEIST in WO 2

ATLANTICWALL & BEZETTING

van Eddy Lambrecht

Uitgave 2017 BONTE € 40